

Zapisnik

s 2. sastanka Uže radne skupine za izradu Nacrta Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine i Nacrta Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2022. godine za područje suzbijanja siromaštva, socijalne isključenosti i jačanje građanske participacije.

održanog 12. veljače 2021. godine

Dnevni red:

14:00 - 14:10	Uvod
14:10 - 15:00	Analiza i rasprava 3. Prijedlog Nacrta Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine po tematskim cjelinama izdvojenim u Upitniku
15:00 -15:50	Analiza i rasprava 2. Prijedlog Nacrta Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine, za 2021.-2022 po tematskim cjelinama izdvojenim u Upitniku
15:50-16:00	Sumiranje rasprave i zatvaranje sastanka

Nazočni članovi Uže radne skupine:

Drugom sastanku Uže radne skupine za izradu Nacrta Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine i Nacrta Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2022. godine za područje suzbijanja siromaštva, socijalne isključenosti i jačanje građanske participacije (u daljnjem tekstu: Uža radna skupina) sudjelovali su:

- voditelj Uže radne skupine: Aleksa Đokić
- zamjenica voditelja Uže radne skupine: Klaudija Kregar Orešković
- članovi Uže radne skupine (poredani abecednim redom):
  1. dr. sc. Buljan Culej Jasminka - Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
  2. Čavlović Monika – Ured pučke pravobraniteljice
  3. Filipi Zrinka – Ministarstvo pravosuđa i uprave
  4. Ivanda Tihomira -Ministarstvo zdravstva
  5. Jurišić Darijo - Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom
  6. Kasunić Sandra – Centar za mirovne studije
  7. Krnić Martina – Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova
  8. Novosel Domagoj – Središnji državni ured za demografiju i mlade
  9. Odrčić Mikulić Maja – Hrvatska zajednica županija
  10. Prprović Barbara – Hrvatski crveni križ
  11. Sporiš Maja – Ured za ravnopravnost spolova
  12. Vejić Ivana – Ministarstvo vanjskih i europskih poslova
  13. Vojak Danijel – Institut za društvene znanosti „Ivo Pilar“
  14. Vrandečić Loje Ivo – Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije

Drugi sastanak Uže radne skupine pratile su Maja Brkić i Katarina Coha savjetnice u Vladi i Vladinom uredu, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.

Sažetak

Drugi sastanak Uže radne skupine za izradu Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. i Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine, za razdoblje od 2021 do 2020. godine, za područje suzbijanja siromaštva, socijalne isključenosti i jačanja građanske participacije (u daljnjem tekstu: Uža radna skupina) održan je 12. veljače 2021. godine, s početkom u 14:00 sati. Sastanak je putem aplikacije Microsoft Teams vodila zamjenica voditelja Uže radne skupine, Klaudija Kregar Orešković, savjetnica u Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.

Sastanku je nazočilo 14 članova Uže radne skupine te zamjenica voditelja Uže radne skupine

Dnevni red sastanka prihvaćen je bez primjedbi, a uključivao je definirane ciljeve sastanka koji su se odnosili na analizu i raspravu o 3. Prijedlogu Nacrta Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine (dalje: NPUR), iz perspektive njegova doprinosa suzbijanju siromaštva i socijalne isključenosti te osnaživanja građanske participacije Roma i analizu i raspravu 2. Prijedloga Nacrta Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine, za 2021 -2022. (dalje: Akcijski plan) iz perspektive njegova doprinosa suzbijanju siromaštva i socijalne isključenosti te osnaživanja građanske participacije Roma.

Uža radna skupina raspravljala je o dva prijedloga dokumenta uključujući i ranije pristigle upitnike.

U konstruktivnoj raspravi izneseni su stavovi kako NPUR sadrži dovoljno tekstualnih osigurača provedbe horizontalnog cilja suzbijanja siromaštva i socijalne isključenosti te osnaživanja građanske participacije Roma, ali Akcijski plan je moguće unaprijediti, posebno u kontekstu predlaganja mjera koje bi izravnije odgovarale na horizontalni cilj. U Akcijskom planu ima prostora za unaprjeđenje u okviru sektorskih politika, gdje je naznačena potreba većeg angažmana nadležnih tijela za predlaganje većeg broja mjera koje bi odgovorile na detektirane potrebe romske zajednice.

Sastanak je završen u 15:00 sati.

Drugi sastanak Uže radne skupine započeo je u 14:00 sati, 12. veljače 2021. godine, a održan je u virtualnom obliku (putem Microsoft Teams aplikacije). Sastanak je vodila zamjenica voditelja Uže radne skupine, gđa. Klaudija Kregar Orešković.

Nakon uvodnih riječi u kojima je zamjenica voditelja Uže radne skupine prezentirala ciljeve sastanka, dala je riječ sudionicima kako bi se raspravljalo o unaprijed zadanim temama pripremljenima kroz Upitnik prethodno dostavljen svim sudionicima sastanka. Upitnik se sastojao od šest pitanja koja su bila usmjerena na analizu 3. Prijedloga Nacrta Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine i 2. Prijedloga Nacrta Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine, za 2021.-2022. iz perspektive doprinosa suzbijanju siromaštva i socijalne isključenosti te osnaživanja građanske participacije Roma. Zamjenica voditelja Uže radne skupine informirala je kao su popunjeni Upitnik dostavili Ured pučke pravobraniteljice, Ured za ravnopravnost spolova, Hrvatski Crveni križ i Ministarstvo vanjskih i europskih poslova te se nada kako će ostali sudionici svoje komentare dati uživo. Naglasila je kako Ured želi čuti mišljenja i komentare Uže radne skupine kako bismo unaprijedili navedene dokumente. Pritom je naglasila kako je i Ured relativno nezadovoljan trenutnim prijedlogom Akcijskog plana i malim brojem mjera, ali da razumije problem obzirom da su usvojeni proračun za 2021. godinu i projekcije za sljedeće dvije godine i tijela državne uprave imaju limitirana sredstva na raspolaganju. Međutim sigurno postoji mogućnost uvrštavanja mjera koja ne iziskuju velika financijska sredstva, a čiji učinak na romsku zajednicu bi potencijalno bio velik.

Potom je otvorena rasprava.

Za riječ se javila gđa. Monika Čavlović koja je sudjelovala i na sastanku Uže radne skupine za antiromski rasizam i diskriminaciju te informirala kako je Ured pučke pravobraniteljice uočio kako u području *Učinkovit jednak pristup prikladnom desegregiranom stanovanju i osnovnim uslugama*, ne postoji mjera niti u prijedlogu Akcijskog plana niti u Operativnom programu nacionalnih manjina za osiguranje pristupa pitkoj vodi (cilj NPUR-a je da 95% Roma ima pristup vodi iz vodovoda). Smatra kako mjera kojom bi se osigurala pitka voda na lokalitetima na kojima ona trenutno ne postoji nije financijski prevelika i ne iziskuje dodatna financijska sredstva te kako bi bilo jako dobro uvesti takvu mjeru, a kao nositelj se predlaže nadležno tijelo državne uprave. Zamjenica voditelja Uže radne skupine rekla je kako je Ured svjestan nedostatka te mjere, postoje informacije da se nešto planira riješiti europskim sredstvima, ali da nismo sigurni što je moguće riješiti kroz ovaj Akcijski plan. Potom je pozvala i ostale sudionike na raspravu ili pohvalu ako nema komentara na dokumente.

Gđa. Sandra Kasunić upozorila je kako se u tekstu NPUR-a provlači fraza suzbijanje siromaštva i smanjenje siromaštva te je potrebno ujednačiti tekst. Potom se referirala na mjeru AP-a *Osiguravanje sveobuhvatnih socijalnih usluga u zajednici* horizontalnog cilja *Smanjivanje siromaštva i socijalne isključenosti* i predložila da se u mjeru uključi i poseban cilj *Unaprijediti dostupnost kvalitetnih socijalnih usluga* jer u suprotnom taj poseban cilj ne bi uopće bio obuhvaćen mjerama Akcijskog plana. Gđa. Kasunić je ustvrdila kako je mjera dio strateškog projekta Ureda JUPI III (prema 3. Nacrtu NPUR-a) te predlaže preraditi opis mjere u Akcijski plan s obzirom na rokove i faze navedene u NPUR-u. Gđa. Kasunić je iskoristila priliku i pohvalila kvalitetne i inovativne prijedloge mjera u Akcijskom planu u području obrazovanja i

zapošljavanja. U području zapošljavanja kod mjera Hrvatskog zavoda za zapošljavanje *Oснаživanje mladih nezaposlenih Roma kroz obrazovanje za osobni i profesionalni razvoj i Povećati zapošljivost Roma stjecanjem novih kompetencija traženih na tržištu rada* predlaže da se uz mjere navede i posebni cilj koji se odnosi na NEET skupinu - *Smanjiti jaz stope NEET-a između romske i većinske populacije za najmanje pola*. Gđa Kasunić želi prenijeti iskustvo projekta CMS-a *Program prakse i mentorske podrške* kod mjere HZZ-a *Podrška samozapošljavanju* na način da se fokus stavi i na stjecanje radnih navika, pogotovo u trenutnoj epidemiološkoj situaciji, kako bi mjera bila održiva na dulji period. Osobama koje su se odlučile na mjeru samozapošljavanja trebalo bi omogućiti dodatno mentorstvo u području izgradnje *soft skills-a* obzirom da takva vrsta rada podrazumijeva visoku razinu samoorganiziranosti.

Zamjenica voditeljica Uže radne skupine referirala se na strateške projekte Ureda – trenutno se vode pregovori sa strateškim partnerima s obzirom da dobar dio aktivnosti koje bi se provodile kroz strateške projekte nisu u djelokrugu rada Ureda. Do sad su održana dva sastanka s Ministarstvom rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike i Hrvatskim zavodom za zapošljavanje vezano uz projekt zapošljavanja i to za NEET skupinu romske nacionalne manjine. Aktivnosti projekta fokusiraju se na potrebe za sve kategorije mladih i kreiranje posebnih programa za: mlade bez završene osnovne škole, mlade sa završenom osnovnom školom, mlade sa završenom trogodišnjom strukovnom školom i mlade koji žele pokrenuti vlastiti posao. Ured smatra da su sve mjere koje HZZ provodi dobre i kvalitetne te ih strateškim projektom želi osnažiti, a ovim aktivnostima za mlade pojačati mentorstva i rad s obitelji kako bi osigurali održivost. Ured u razgovorima s partnerima želi izraditi Sporazum o partnerstvu kako bi se točno definirale uloge institucija unutar projekta i razgraničile odgovornosti – Ured bi preuzeo ulogu vodećeg partnera i preuzeo glavnu ulogu u svim aktivnostima projekta osim za one projektne aktivnosti koje su u stvarnoj nadležnosti drugih tijela (MRMSOSP i HZZ). To je vezano i uz komentar oko mjera Ureda u Akcijskom planu koje se ne poklapaju u potpunosti s prijedlogom danim u Nacrtu NPUR-a, a razlog je što postoji zadržka sve do završetka pregovora na bilateralnim sastancima oko projekta gdje postoji spremnost partnera za suradnju. Vezano uz projekt zapošljavanja, pregovori dobro idu, projekt zdravlja također te je moguće čak i proširenje tog projekta na osiguranje preventivnih pregleda u romskim naseljima. Hrvatski zavod za javno zdravstvo je pokrenuo prikupljanje podataka o zdravstvenoj slici Roma te je moguće i preklapanje dodatnih baza HZJZ, a koje nisu korištene u ranijim istraživanjima, kako bi imali širu sliku stanja, a projektom se planiraju i aktivnosti usmjerene zdravstvenim djelatnicima na temu suzbijanja diskriminacije u pristupu zdravstvenim uslugama. Sve aktivnosti koje Ured planira raditi u vrijeme trajanja prvog Akcijskog plana su financijski bez učinka jer su sadržane u plaćama djelatnika Ureda, ali su izuzetno zahtjevan kako bi se pratio zacrtani hodogram ugovaranja. Detaljnije razrade tog hodograma će biti u sadržane u Akcijskom planu kad se finaliziraju bilateralni dogovori oko strateških projekata.

Gđa Čavlović se ponovno javila te se referirala na popis stanovništva 2021. godine i činjenicu kako nigdje nema reference na njega. Gđa Kregar Orešković je kazala kako nema reference jer je popis samopodrazumijevajući. Potom se referirala na posljednju publikaciju koju je izdao HZJZ koji je koristio bazu podataka koju im je ustupio MUP, a gdje je 20 000 samodeklariranih Roma, što je manje od broja koje je dobio Ured kroz provedeno istraživanje, a veće od broja Roma u RH dobivenog popisom stanovništva 2011. godine. U slučaju da se popisom

stanovništva ustanovi veći broj Roma od onog procijenjenog istraživanjem, onda će taj podatak biti preuzet za NPUR, u suprotnom ostaje relevantan broj dobiven istraživanjem.

Za riječ se javio g. Dario Jurišić koji je pohvalio pristup izradi strateškog dokumenta kroz Radne skupine i Uže radne skupine, uključivanjem svih dionika s dovoljno vremena da se detaljnije diskutira oko dokumenta te bi izrada svakog strateškog dokumenta trebala ići tim primjerom. Posebno je istaknuo kvalitetne mjere u području obrazovanja i smatra kako je dobro da postoji kontinuitet mjera u tom području. Na kraju nije želio ponavljati komentara koje je ranije izložio na sastanku druge Uže radne skupine te je pozvao druge sudionike na komentare. Gđa Kregar Orešković se osvrnula na taj sastanak i rekla kako su komentari bili usmjereni na unaprjeđenje dokumenta, posebno istakavši komentar g. Vojaka vezan uz opis srednjoročnih razvojnih potreba. Pri tome se g. Vojak ponudio napisati karticu teksta o bogatoj povijesti Roma u Republici Hrvatskoj na čemu mu je Ured zahvalan. Potom je rekla kako će tekst NPUR-a i AP-a prije objavljivanja proći lekturu i grafičko uređivanje te bi voljeli da se komentari koncentriraju na sami sadržaj dokumenata kako bi on bio relevantan.

G. Danijel Vojak je rekao kako će vrlo rado pomoći oko teksta kako bi dokument bio što kvalitetniji te se potom osvrnuo na cilj *Učinkovit jednak pristup kvalitetnom i održivom zapošljavanju* gdje je istakao kako je tijekom terenskih istraživanja često čuo mlade Rome kako govore da bi htjeli biti policajci. Pita se bi li mjera MORH-a *Promidžbene aktivnosti za dragovoljno vojno osposobljavanje/ mogući prijam u Oružane snage RH* mogla biti preslikana i na MUP gdje bi se poticalo zapošljavanje Roma kao policajaca. Time bi se i demantirale ustaljene priče o Romima kao kriminalcima, kako ne poštuju zakon, a već postoje pozitivni primjeri u zajednicama. G. Vojak je postavio pitanje vezane uz mjeru *Podrška održivom zapošljavanju* gdje je fokus na mladima, a ne cilja se na teško zapošljive osobe iznad 50. godina i starije Romkinje. I samo istraživanje je pokazalo kako starije Romkinje nisu na tržištu rada te smatra kako bi bilo dobro uvrstiti i mjeru koja bi potakla zapošljavanje teže zapošljivih skupina Roma, posebno uključivanje Romkinja na tržište rada. Gđa Kregar Orešković je zahvalila na komentarima te je rekla kako je u prethodnom razdoblju bilo razgovora s MUP-om, oko zapošljavanja Roma a Ured će još jednom ovaj prijedlog dati na razmatranje. Vezano uz projekt zapošljavanja, Ured je u fokus svojih projekata stavio mlade djelom u želji da će zadržavanje ovako specifičnog fokusa izglednije dovesti do očekivanih rezultata. Ministarstvo znanosti i obrazovanja ima mjeru obrazovanja odraslih. Centri za rad u zajednici, kao formalna metoda rada socijalnih radnika, uključuju i aktivnosti podrške djece u učenju, a u tim aktivnostima uz djecu uobičajeno sudjeluju i roditelji, odnosno najčešće majke te se time djeluje dvostruko. One dolaze kako bi pomogle djeci, a time se i same obrazuju.. Ono što se Ured nada je da će aktivnosti centara u zajednici pokazati korist upravo u ovakvim situacijama. G. Vojak se zahvalio, ali je podsjetio kako je i na europskoj razini veliki fokus stavljan na najranjivije a to su djeca i žene, pa bi volio vidjeti barem jednu mjeru usmjerenu isključivo Romkinjama. Gđa Kregar Orešković je zahvalila i rekla kako u razgovorima s HZZ-om oko strateških projekata Ureda koji imaju u fokusu i mlade Romkinje, možda dođe i do razgovora o revidiranju njihovih mjera pa se možda iskristalizira i neka dodatna mjera koja bi bila usmjerena isključivo na zapošljavanje Romkinja.

Gđa. Maja Odrčić Mikulić iz Međimurske županije se osvrnula na komentar g. Vojaka oko Roma policajaca te istaknula kako je to mjera koja je u primjeni već nekoliko godina u Međimurskoj županiji, a kao primjer navodi 5 Roma nedavno zaposlenih na praksi u PU Međimurskoj. Uz to, jedna Romkinja je već neko vrijeme zaposlena tamo, a postoji i određeni broj Roma u Murskom Središću u policiji. Istaknula je kako su se čak i kriteriji mijenjali kako bi veći broj Roma mogao upisati Policijsku akademiju. Gđa Kregar Orešković je potom rekla kao je to zapravo *mainstream* mjera, nakon što su mijenjani uvjeti, iako za cilj ima potaknuti upis većeg broja Roma. G. Vojak je u raspravi rekao kao je upoznat sa time, dodao je kako i u Zagrebu ima takvih izvrsnih primjera, ali da bi bilo dobro imati navedenu mjeru. Takva mjera doprinosi pozitivnoj percepciji Roma u zajednici. U Međimurju nije potrebno niti govoriti kako je ta percepcija bitna posebno u kontekstu održavanja mira, reda i sigurnosti. Takvi pozitivni primjeri mogli bi utjecati na širu zajednicu, kao kad se na primjer netko zaposli u vojsci. To je jedno domoljubno, plemenito zanimanje, kao i policajac i s time ne bi postigli samo da je zaposlen Rom, već bi poslali pozitivnu poruku Romima i ne-Romima. Na kraju su se svi složili oko toga da je korist višestruka, ne samo kroz zapošljavanje Roma već i kroz rušenje stereotipa o Romima.

Potaknuta pitanjem gđe Kregar Orešković oko doprinosa horizontalnom cilju suzbijanja siromaštva i socijalne isključenosti i poticanja participacije kroz osnaživanje, suradnju i povjerenje u javne institucije gđa. Kasunić se javila za komentar vezan uz posebni cilj *Unaprijediti reproduktivno zdravlje žena* u području zdravlja gdje ne postoji niti jedna mjera. Svjesna kako će u razdoblju iza 2022. godine biti uključen ovaj cilj, smatra kako se može i postojećim aktivnostima koje HZJZ provodi uklopiti barem jedna mjera u ovaj Akcijski plan. Navela je kako HZJZ ima kampanju koju provodio vezanu uz unapređenje reproduktivnog zdravlja žena i da se materijali mogu prevesti na bajaški i romani chib te bi bilo poželjno da se s barem nastavi s informiranjem o unapređenju zdravlja u ovom periodu. Gđa Kregar Orešković se složila o nedostatku mjera u području zdravlja, ali i objasnila dvojbe Ureda u smislu ad hoc ulaska u zajednicu s ovakvim tipom aktivnosti. Informirala je prisutne o UNICEF-ovom istraživanju vezanom uz društvene promjene koje ovakav tip aktivnosti izaziva. Kako, društvena norma unutar romske zajednice, a prema kojoj je važno da djevojke stupe u brak nevine, posredno rezultira većim brojem maloljetničkih brakova, informiranje o reproduktivnom zdravlju posljedično dovodi i do promjena postojeće društvene norme. U nedovoljno promišljenim metodama rada sa zajednicom, navedene aktivnosti mogu rezultirati povećanim nasiljem prema ženama u zajednici i u konačnici djelovati kontraproduktivno. Ured rješenje vidi u centrima za rad u zajednici gdje se radi sa ženama, s obitelji (muškarcima) i cijelom zajednicom u sklopu projekta JUPI ZDRAV. Također, ono što trenutna epidemiološka situacija nosi, nije samo ograničenje financijskih sredstava već i velikog opterećenja pojedinih sustava, posebno HZJZ te smatramo da u ovom trenutku ne možemo očekivati njihov veći angažman.

Gđa Martina Krnić se nadovezala na razgovor o Romkinjama, ali iz perspektive ravnopravnog roditeljstva i uključivanja muškaraca u takvu vrstu aktivnosti, a čime se Ured pravobraniteljice za ravnopravnost spolova dosta bavi u posljednje vrijeme. Također je napomenula kako dosta pritužbi dolazi vezano uz ostvarivanja prava na roditeljine i porodiljne naknade i porodiljni dopust te kako i u općoj populaciji ne postoji dovoljna osviještenost o svim pravima koje

proizlaze iz zdravstvenog sustava. Predlaže se mjera koja bi poticala aktivno educiranje i informiranje o sustavu roditeljskih i roditeljskih potpora koje svatko može ostvariti (i očevi i majke). Očeve treba uključiti u informiranost o pravima žena na ostvarivanje prava roditeljskih i porodičnih naknada, o sprečavanju nasilja nad ženama, o mogućnosti besplatne pravne pomoći za Romkinje od strane Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, o ulozi ravnopravnog roditeljstva. Gđa Kregar Orešković je istaknula kako se slaže da promjene trebaju ići od obitelji.

Zamjenica voditeljica Uže radne skupine je istaknula kako Ured brine nedostatak adekvatnih mjera pogotovo u području siromaštva koje su polazište za pozitivne ishode ostalih područja. Osvrnula se još jednom na praćenje provedbe i učinaka NPUR-a te na koje je sve načine Nacrta NPUR-a usklađen s pokazateljima Razvojne strategije RH i indikatorima prijedloga Preporuka Vijeća o jednakosti, uključivanju i sudjelovanju Roma do 2030. godine.

Osvrnula se i na dostavljene komentare Upitnika pa je tako Ministarstvo vanjskih i europskih poslova dalo komentar na pokazatelj *Osigurati da najmanje tri romske udruge imaju kapacitete uključivanja, kao punopravni članovi, u rad nacionalnih odbora za praćenje* na način da definiramo koji su to Odbori i praćenja kojih dokumenata na kojima očekujemo da bi Romi trebali sudjelovati. Ured smatra da nije realno tako nešto definirati zbog načina na koji se biraju predstavnici civilnog društva u Odbore za praćenje, ako govorimo o odborima za praćenje EU fondova. Članovi se biraju ili preko Savjeta za razvoj civilnog društva ili preko javnog poziva gdje Ured ne može utjecati na konkretan izbor. Ono o čemu treba razmisliti je na koji način ćemo odlučiti kada je neka romska organizacija civilnog društva kapacitirana da bi je se uopće predložilo za sudjelovanje na Odborima.

Nastavno na izneseno mogu se izvući sljedeći zaključci:

- ☐ u kontekstu Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine:
  - tekst dokumenta sadrži dovoljno tekstualnih osigurača koji podupiru horizontalni cilj suzbijanja siromaštva i socijalne isključenosti te osnaživanja građanske participacije Roma;
  - u tekstu je potrebno ujednačiti terminologiju suzbijanje siromaštva i smanjenje siromaštva kao terminologiju vezano uz romske organizacije i romske udruge budući da se oboje naizmjenično pojavljuje u tekstu;
  - reference na popis stanovništva usporediti s procjenama iz istraživanja baznih podataka;
  - Potrebno je ujednačiti tekst pokazatelja ishoda na način da se svugdje izbriše „do 2027. godine“, jer je isto nedvojbeno;
- ☐ u kontekstu Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine, za 2021. i 2022.:
  - predložene mjere u horizontalnom cilju suzbijanja siromaštva i socijalne isključenosti te osnaživanja građanske participacije Roma neadekvatno adresiraju zadane ciljeve;

- sektorsko područje obrazovanja i zapošljavanja je relativno dobro pokriveno mjerama međutim nedostaju mjere u području zdravlja, stanovanja i siromaštva;
- u području *Učinkovit jednak pristup prikladnom desegregiranom stanovanju i osnovnim uslugama*, ne postoji mjera niti u prijedlogu Akcijskog plana niti u Operativnom programu nacionalnih manjina za osiguranje pristupa pitkoj vodi;
- niti jedna mjera izravno ne adresira poseban cilj *Unaprijediti dostupnost kvalitetnih socijalnih* u Akcijskom planu;
- predlaže se kod posebnog cilja *Učinkovit jednak pristup kvalitetnom i održivom zapošljavanju* preslikavanje mjere MORH-a na MUP;
- predlaže se kod posebnog cilja *Učinkovit jednak pristup kvalitetnom i održivom zapošljavanju* uvesti mjeru koja adresira teško zapošljivu kategoriju, s naglaskom na žene Romkinje
- uz posebni cilj *Unaprijediti reproduktivno zdravlje žena* u području zdravlja ne postoji niti jedna mjera;
- uz posebni cilj *Smanjiti cilj u siromaštvu između Roma i opće populacije za najmanje pola* nedostaju mjere Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike posvećene smanjenju siromaštva djece, što je poseban prioritet unutar novog ESF+ - smanjiti siromaštvo djece, tim više što su u RH daleko najsiromašnija romska djeca;
- uz posebni cilj *Poticati sudjelovanje Roma, posebno žena i mladih, u društvenom i političkom životu na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i EU razini* u mjeri *Educirati romske udruge iz područja sporta za uključivanje u natječaje za sufinanciranje sportskih programa koje provodi Ministarstvo turizma i sporta* razmisliti o uključivanju romskih udruga aktivnih u područjima obrazovanja, socijalne podrške, podrške mladima, zapošljavanja;

Zaključno, zamjenica voditeljica Uže radne skupine spomenula je kako je Ured planirao 19. veljače 2021. godine dostaviti revidiranu verziju Nacionalnog plana na očitovanje, no s obzirom na vrlo konstruktivne i opsežne komentare na sastancima, moguće je revidiranje ovog roka. Međutim, najavljeni rok za očitovanja tijela do 5. ožujka 2021. godine neće se pomicati, kako se ne bi ugrozili daljnji koraci u procesu i planirani rok usvajanja dokumenta od strane Vlade Republike Hrvatske.

Na kraju sastanka je svima zahvalila na sudjelovanju i pozdravila sve prisutne.

Sastanak je završio u 15:00 sati.

KLASA: 016-02/20-07/01
 URBROJ: 50450-02/03-21-156
 Zagreb, 18. veljače 2021.

VODITELJ UŽE RADNE SKUPINE

Aleksa Đokić

